

QUADERNS D'AVALUACIÓ. 55

SETEMBRE DE 2023

PIRLS 2021. Síntesi de resultats

QUADERNS D'AVALUACIÓ.55
Setembre 2023

PIRLS 2021
Síntesi de resultats

Si voleu més informació o voleu fer-nos qualsevol suggeriment, no dubteu a posar-vos en contacte amb nosaltres mitjançant la pàgina web del [CSASE](#)

ISSN electrònic 2014-797X

PRESENTACIÓ

Publiquem mitjançant la present edició de “Quaderns d’avaluació” la síntesi dels resultats de l’Estudi Internacional de Progrés en Comprensió Lectora, més conegut per l’acrònim anglès PIRLS, corresponent a l’edició de 2021. L’Associació Internacional per a l’Avaluació del Rendiment Eductiu (IEA) promou des de 2001 l’aplicació periòdica, cada cinc anys, d’aquesta prova d’avaluació a una mostra representativa d’alumnes en el seu quart any d’escolarització obligatòria, l’equivalent al quart curs d’Educació Primària al nostre país. Un moment important de transició en el desenvolupament dels infants com a lectors, atès que, generalment, en aquest nivell educatiu ja han après a llegir i comencen a llegir per aprendre.

A l’edició de 2021, la cinquena des de la seva implantació, hi han participat 57 estats d’arreu del món i 8 territoris o participants de referència. En aquest cicle d’avaluació s’ha incorporat la transició a l’avaluació digital, seguida per 31 estats i 1 participant de referència. La resta la van realitzar en paper.

Catalunya hi participa integrada a la mostra de l’Estat espanyol. Encara que, com ja es va fer a l’onada de 2016, a l’edició que presentem en aquest volum hi participa amb una ampliació de mostra. Són 927 alumnes, provinents de 50 centres educatius (32 de públics i 18 de privats). L’objectiu és l’obtenció de dades que permetin caracteritzar la comprensió lectora de l’alumnat en base a dos propòsits globals de la lectura que es troben presents en la major part de les lectures que han pogut fer els infants al llarg de la seva vida: com a experiència literària i com a eina per adquirir informació i fer-ne ús.

Les dificultats derivades de la pandèmia de COVID-19 van provocar que la recollida de dades es fes de forma desigual, cronològicament parlant: es va allargar durant 22 mesos, entre octubre de 2020 i juliol de 2022, de manera que alguns estats i països de l’hemisferi nord van haver de endarrerir l’avaluació fins al seu 5è grau (l’equivalent al nostre 5è d’Educació Primària). La modificació del calendari i el fet que l’alumnat d’algun territori fos més gran, són circumstàncies que poden haver tingut impacte en els resultats.

Les dades dels països i territoris participants a PIRLS 2016 es representen amb una puntuació mitjana global, que té com a referència internacional els 500 punts. PIRLS estableix també una escala amb quatre nivells de rendiment: el nivell baix, el nivell intermedi, el nivell alt i el nivell avançat.

L’alumnat de Catalunya obté una puntuació global que el situa en el nivell intermedi de l’escala de rendiment, com la de totes les comunitats autònomes amb mostra pròpia, com la mitjana de l’estat i de la majoria de països de l’OCDE i de la UE que han participat a PIRLS 2021. Però el nostre alumnat és a la banda baixa d’aquest nivell intermedi, amb 507 punts de puntuació global. Per sota de tots els paràmetres estatals, tant els de la mitjana espanyola com els de la puntuació global de cada territori. I també per sota dels 522 punts de PIRLS 2016. Certament, les puntuacions mitjanes de l’OCDE, de l’EU i de l’Estat espanyol baixen, també. Però aquesta tendència

generalitzada no ens ha de portar al conformisme. Més quan, comparativament, és més acusat el descens de resultats de Catalunya. Descens acusat que, per cert, confirma la tendència detectada en altres recents avaluacions de sistema.

Per sort, ja s'han començat a aplicar mesures per canviar tendències i millorar la competència lectora dels nostres infants. Mesures que caldrà anar aplicant en el temps i que, de ben segur, hauran de concernir tant recursos com metodologies. Sense perdre de vista que no és cosa senzilla ni de resultats immediats.

Carles Vega Castellví

President del Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ A PIRLS.....	6
1.1. PIRLS, un estudi internacional de l'IEA.....	6
1.2. La transició al format digitalPIRLS	9
1.3. L'avaluació PIRLS.....	10
1.3.1. Instruments d'avaluació	11
1.4. La mostra de Catalunya	13
2. RESULTATS DE PIRLS 2021 A CATALUNYA	14
2.1. Resultats globals.....	14
2.2. Nivells de rendiment.....	15
2.3. Comparació de resultats	18
2.3.1. Resultats a Catalunya de PIRLS 2021 vs. PIRLS 2016	19
2.3.2. Resultats de PIRLS 2021 a Catalunya, Espanya, la UE i l'OCDE.....	20
2.3.3. Resultats de PIRLS 2021 en països de la UE i l'OCDE.....	22
2.3.4. Resultats de PIRLS 2021 a les comunitats autònomes.....	24
3. REFERÈNCIES.....	26

1. INTRODUCCIÓ A PIRLS

1.1. PIRLS, un estudi internacional de l'IEA

L'Associació Internacional per a l'Avaluació del Rendiment Educatiu (IEA) és una organització internacional independent i sense ànim de lucre fundada el 1958, amb la finalitat de fer el seguiment de l'efectivitat dels processos d'ensenyament-aprenentatge dels sistemes educatius d'arreu del món. Els estudis actuals de l'IEA inclouen:

- PIRLS (Estudi Internacional de Progrés en Comprensió Lectora)
- TIMSS (Estudi Internacional de Tendències en Matemàtiques i Ciències)
- ICCLS (Estudi Internacional sobre Educació Cívica i Ciutadana)
- ICILS (Estudi Internacional sobre Competència Digital)

L'avaluació PIRLS s'aplica, des del 2001, cada cinc anys, en una mostra representativa d'alumnes de nou anys de tots els països participants. En l'edició de 2021, la cinquena des de la seva implantació, hi han participat 57 països d'arreu del món i 8 participants de referència, entre els quals molts d'ells ja havien estat presents en cicles previs des de l'edició de 2011 (**Taula 1**). En aquest cicle d'avaluació s'ha incorporat la transició a l'avaluació digital, seguida per 31 països i 1 participant de referència; la resta, 26 països i 7 participants de referència, la van realitzar en paper.

Taula 1. Països participants a PIRLS 2021

Albània	Eslovàquia*	Kazakhstan*	Sèrbia
Alemanya*	Eslovènia*	Kosovo	Singapur*
Anglaterra	Espanya*	Lituània*	Sud-àfrica
Àrab Saudita*	Estats Units*	Macau	Suècia*
Austràlia	Federació Russa*	Macedònia del N.	Taiwan*
Àustria	Finlàndia*	Malta*	Turquia
Azerbaidjan	França	Marroc	Uzbekistan
Bahrain	Geòrgia	Montenegro	Participants de referència
Bèlgica (Fl.)*	Hong Kong	Nova Zelanda	Alberta
Bèlgica (Fr)	Hongria*	Noruega (5)*	Colúmbia Britànica, Canadà*
Brasil	Iran	Oman	Terranova i Labrador, Canadà*
Bulgària	Irlanda	Països Baixos	Quebec, Canadà*
Croàcia*	Irlanda del N.	Polònia	Moscou, F. Russa*
Dinamarca*	Israel*	Portugal	Sud-àfrica (6)
Egipte	Itàlia*	Qatar*	Abu Dabi, EAU*
Emirats Àrabs Units*	Jordània	República Txeca*	Dubai, EAU*

Nota. Modificació i traducció al català de la Taula 1.1. del document [El estudio PIRLS 2021 \(Informe Espanyol\)](#). * Països que van participar en l'avaluació en format digital - Cel·les en color: Noruega va realitzar l'avaluació en cinquè grau i Sud-àfrica va participar com a entitat de referència amb alumnat de sisè grau.

Les diferents necessitats, objectius i expectatives de cada país fa que PIRLS dugui a terme un estudi previ per tal de poder avaluar el contingut comú dels currículums dels països i territoris participants. Posteriorment, els resultats obtinguts en els diferents països es comparen amb la mitjana dels països de l'OCDE i de la UE.

Espanya participa a PIRLS des de 2006, per tant, PIRLS 2021 constitueix la quarta avaluació que s'ha realitzat en els darrers 15 anys. Catalunya, juntament amb altres vuit comunitats autònomes (**Taula 2**) ha ampliat la mostra en aquesta darrera edició per tal d'obtenir-ne dades representatives pròpies.

Taula 2. Comunitats autònomes participants a PIRLS 2021

Andalusia	Castella i Lleó	Comunitat de Madrid
Principat d'Astúries	Catalunya	Melilla
Canàries	Ceuta	Comunitat Foral de Navarra

En aquesta edició de PIRLS, a causa de les circumstàncies excepcionals provocades per la COVID-19, els països participants van anar recollint les dades en diferents moments segons la incidència de la pandèmia en els diversos territoris. Aquest període de recollida de dades es va estendre durant 22 mesos, des de l'octubre de 2020 fins al juliol de 2022, tot facilitant la participació adequada de tots els països implicats.

La majoria dels països de PIRLS 2021 van avaluar l'alumnat al finalitzar el quart grau escolar (l'equivalent a quart d'Educació Primària, en el nostre país), segons la planificació original de l'avaluació. Entre aquests, s'hi inclouen els països de l'hemisferi nord que van recopilar les dades durant els mesos de març a juny del 2021, i els països de l'hemisferi sud que van recollir les dades d'octubre a novembre del 2020.

Tanmateix, les restriccions derivades de la situació pandèmica van fer impossible que es pogués complir aquesta temporització en alguns països, que van optar per aplicar la prova el 2021 a l'alumnat que començava els estudis de cinquè grau o aplicar-la el 2022 a l'alumnat que finalitzava els estudis de quart grau (veure **Taula 3**).

Taula 3. Països participants a PIRLS per ordre cronològic de la recollida de dades

Segons la planificació original de l'avaluació			
Avaluació d'estudiants seleccionats de quart grau al final de curs escolar per mesurar 5 anys de tendències des de PIRLS 2016			
Octubre-novembre 2020 Hemisferi sud	Març-juny 2021 Hemisferi nord		
Nova Zelanda Singapur	Albània	Finlàndia	Portugal
	Alemanya	França	República Txeca
	Àustria	Hong Kong	Sèrbia
	Azerbaidjan	Itàlia	Suècia
	Bèlgica (Fl.)	Jordània	Taiwan
	Bèlgica (Fr.)	Kosovo	Turquia
	Bulgària	Macau	Uzbekistan
	Xipre	Macedònia del N.	Participants de referència Alberta, Canadà Colúmbia Britànica, Canadà Terranova i Labrador, Canadà Moscou, F. Russa
	Dinamarca	Malta	
	Egipte	Montenegro	
	Eslovàquia	Noruega (5)	
	Eslovènia	Oman	
	Espanya	Països Baixos	
	Federació Russa	Polònia	
Avaluació ajornada			
Avaluació d'estudiants seleccionats de quart grau al començament del seu cinquè grau			
Agost-desembre 2021 Hemisferi nord			
Aràbia Saudita	Irlanda	Participants de referència Quebec, Canadà Abu Dhabi, EAU Dubai , EAU	
Bahrain	Irlanda del Nord		
Croàcia	Kazakhstan		
Emirats Àrabs Units (EAU)	Letònia		
Estats Units	Lituània		
Geòrgia	Marroc		
Hongria	Qatar		
Avaluació un any després (originalment programat per al 2020 a l'hemisferi sud i 2021 a l'hemisferi nord)			
Avaluació d'estudiants de quart grau al final del curs escolar per mesurar 6 anys de tendències des de PIRLS 2016			
Agost-desembre 2021 Hemisferi sud		Març-juliol 2022 Hemisferi nord	
Austràlia		Anglaterra	
Brasil		Iran	
Sud-àfrica		Israel	
Participant de referència Sud-àfrica (6)			

Nota. Traducció al català de la Taula 1.2 del document [El estudio PIRLS 2021 \(Informe Espanyol\)](#)

El fet que s'hagi modificat el calendari d'aplicació i que en alguns països els estudiants avaluats fossin més grans de la previsió original, pot haver tingut un impacte en els resultats.

La **Taula 4** mostra la mitjana d'edat (anys) de l'alumnat avaluat a PIRLS 2021 i l'avaluat a PIRLS 2016.

Taula 4. Mitjana d'edat de l'alumnat avaluat a PIRLS 2021 i PIRLS 2016

PIRLS 2021 Finestra de recopilació de dades	PIRLS 2021	PIRLS 2016
Alumnat de quart grau avaluat al final del curs escolar	10,2	10,2
Avaluació dels estudiants seleccionats de quart grau al començament del cinquè grau	10,8	10,2
Alumnat de quart grau avaluat a Espanya	9,9	9,9

Nota. Traducció al català de la Taula 1.3 del document [El estudio PIRLS 2021 \(Informe Español\)](#)

1.2. La transició a format digital de l'estudi

L'edició de 2021, a més d'estar marcada per la pandèmia, ha estat especialment rellevant per la seva transició a format digital. Espanya, i també Catalunya, igual que molts altres països, han passat a participar en l'opció digital amb el complement ePIRLS, tot i que aquest complement ja es va iniciar l'any 2016 en alguns països.

L'opció digital, digitalPIRLS 2021, es gestiona a través d'un sistema d'avaluació informatitzada que aporta eficiència als aspectes operacionals de PIRLS, tot incloent-hi l'accés dels estudiants als materials d'avaluació en un suport informàtic.

PIRLS 2021 desenvolupa una interfície d'usuari per a l'avaluació digital en què els estudiants poden navegar lliurement a través dels textos i activar un panell on es presenten les preguntes. Això permet que en aquesta edició, el complement ePIRLS s'integri a digitalPIRLS.

El complement ePIRLS consisteix en una avaluació de la lectura basada en l'ordinador en què, mitjançant un atractiu entorn d'internet, l'alumnat realitza tasques escolars que simulen situacions relacionades amb temes científics i socials.

1.3. L'avaluació PIRLS

El concepte de lectura de PIRLS parteix de la definició de competència lectora i té com a finalitat última que els alumnes hagin de llegir per actuar. Per a PIRLS 2021, la definició de competència lectora és la següent:

La competència lectora és l'habilitat per comprendre i utilitzar les formes lingüístiques escrites requerides per la societat i/o valorades per l'individu. Els lectors són capaços de construir significat a partir d'una varietat de textos. Llegeixen per aprendre, per participar en les comunitats de lectors de l'àmbit escolar i de la vida quotidiana, i llegeixen per gaudir.

PIRLS avalua el rendiment en la comprensió lectora dels alumnes entorn de dos **propòsits globals de la lectura** presents en la major part de les lectures que han pogut fer els infants al llarg de la seva vida, tant dins com fora de l'escola:

- La lectura com a experiència literària.
- La lectura per adquirir informació i fer-ne ús.

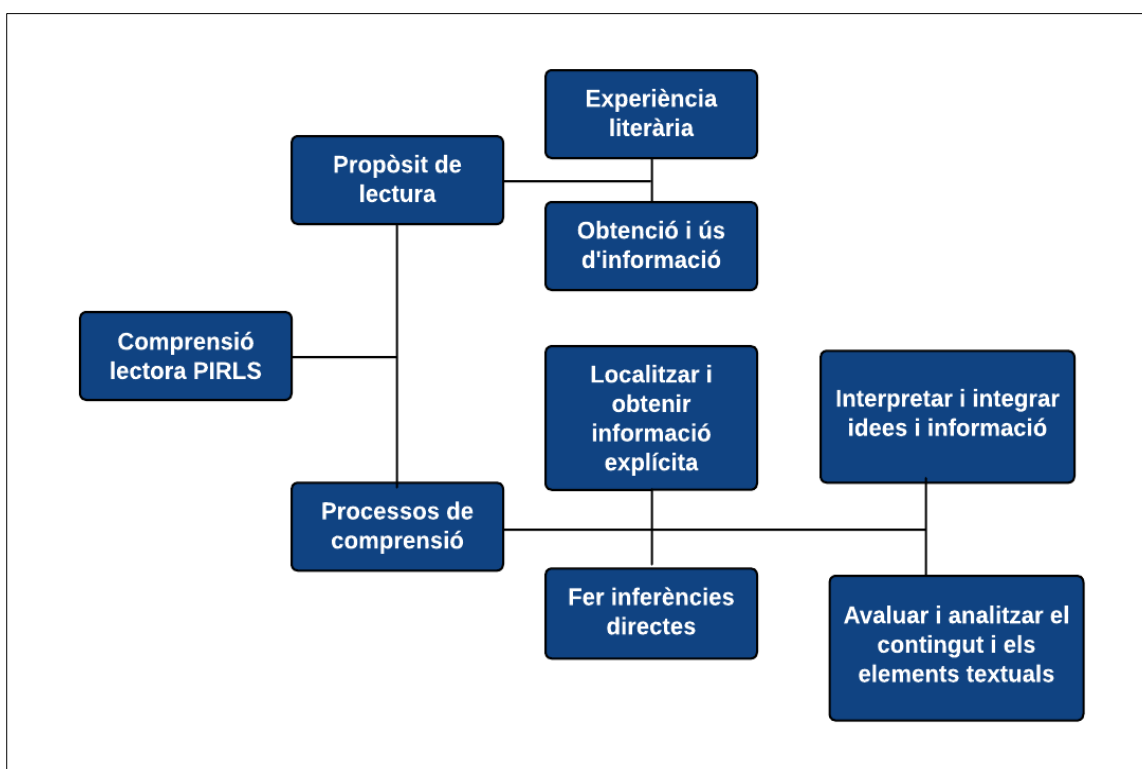
Les avaluacions de PIRLS integren quatre tipus de **processos de comprensió**, que s'apliquen a cada un dels dos propòsits de la lectura anteriors (**Figura 1**):

- Localitzar i obtenir informació explícita.
- Fer inferències directes.
- Interpretar i integrar idees i informació.
- Avaluar i analitzar el contingut i els elements textuais.

PIRLS té en compte el context sociocultural i educatiu dels països participants en l'avaluació. Per poder fer una bona interpretació contextualitzada dels resultats del rendiment en competència lectora, PIRLS recull informació addicional de context sobre l'estructuració de les oportunitats educatives i els factors que influeixen en aquestes oportunitats. Les dades inclouen informació sobre les polítiques curriculars referents a la competència lectora i l'organització del sistema educatiu respecte de l'aprenentatge de la lectura; l'entorn d'aprenentatge a la llar de cada alumne que participa en l'estudi; l'ambient a l'aula; els recursos de l'escola i les estratègies d'ensenyament aplicades a les aules.

Per obtenir aquestes dades contextuais, PIRLS treballa amb dos instruments diferents: l'*Enciclopèdia PIRLS* i els qüestionaris de context. L'*Enciclopèdia PIRLS* s'ha publicat en cadascuna de les edicions de l'avaluació des del 2001. Està formada per un capítol dedicat a cadascun dels països participants a PIRLS, on es resumeixen l'estructura del sistema educatiu i el pla d'estudis referent a l'ensenyament de la lectura durant l'educació primària o les polítiques relacionades amb l'ensenyament de la lectura (per exemple, la formació de docents, els materials d'ensenyament, les avaluacions, etc.). PIRLS 2021 recull dades sobre la varietat d'activitats i d'experiències referides als contextos d'aprenentatge de la lectura següents: el context nacional i el comunitari (recollits a l'*Enciclopèdia PIRLS*), i el context personal, familiar, escolar i d'aula.

Figura 1. Propòsits de la lectura i processos de comprensió lectora a PIRLS 2021

1.3.1. Instruments d'avaluació

La transició de paper a format digital de PIRLS 2021 comença amb quasi la meitat dels països utilitzant el format digitalPIRLS, i l'altra meitat amb el format paper.

Per assegurar la comparabilitat entre els formats digitalPIRLS i PIRLS en paper, ambdós mostren el mateix contingut pel que fa als textos i les preguntes, tot i que digitalPIRLS té l'avantatge de presentar algunes característiques i tipus de preguntes que no estan disponibles en la versió en paper. El països que han triat digitalPIRLS, com el nostre, també van utilitzar ePIRLS, una avaluació de lectura en línia per adquirir i utilitzar informació que es va realitzar per primera vegada a PIRLS 2016.

L'avaluació PIRLS 2021 consisteix en 18 textos acompanyats de preguntes (ítems), on s'avalua en la meitat d'elles la lectura com a experiència literària (textos literaris) i en l'altra meitat la lectura com a adquisició i ús d'informació (textos informatius).

En resposta a la diversitat creixent dels països que participen en l'avaluació PIRLS, s'ha implementat un disseny adaptatiu per grup amb la finalitat de millorar la correspondència entre la dificultat de l'avaluació i els nivells de lectura del país. D'acord amb aquest disseny, un terç dels textos PIRLS 2021 van ser de dificultat relativament alta, un terç de dificultat intermèdia i el darrer terç de dificultat relativament baixa, amb tres textos literaris i tres textos informatius per a cada nivell de dificultat.

Els països participants van administrar 18 textos, però en una proporció variable de quadernets de més o menys dificultat, depenent de l'habilitat lectora dels seus estudiants. Així, els països amb un nivell de rendiment alt, van rebre quadernets de dificultat més gran, mentre que els països amb un nivell de rendiment més baix van rebre proporcionalment més quadernets de menor dificultat.

Tot i que aquest disseny va ser desenvolupat per proporcionar una millor correspondència entre la dificultat de l'avaluació i l'habilitat en competència lectora en cadascun dels països, també és possible l'aplicació dins de cada país, sempre que hi hagi subgrups que difereixin substancialment en el rendiment dels estudiants.

De manera similar a les avaluacions anteriors, PIRLS 2021 inclou una sèrie de qüestionaris de context adreçats a l'alumnat, a les famílies, als mestres i a la direcció del centre escolar. L'enquesta emplenada pels pares i/o tutors proporciona informació valuosa sobre el suport que des de casa reben els alumnes per a l'alfabetització primerenca, sobre l'aprenentatge de la lectura i l'experiència que en tenen. Els qüestionaris del mestre i de la direcció de l'escola proporcionen dades sobre el context escolar de l'alumnat¹.

La realització de PIRLS consisteix en dues sessions de 40 minuts, una per a cada text o àrea, separades per un descans curt, i seguides per una sessió de 30 minuts per al qüestionari de l'estudiant amb preguntes relacionades amb les actituds envers la lectura i els hàbits lectors.

Després de la recollida de les dades, les respostes dels estudiants són col·locades en les escales de rendiment de PIRLS utilitzant mètodes teòrics de resposta a l'ítem, les quals proporcionen una imatge completa dels resultats de l'avaluació per a cada país.

L'aplicació de PIRLS en cicles de cinc anys (2001, 2006, 2011, 2016 i 2021) permet dur a terme el seguiment de tendències, ja que cada avaluació es vincula a les avaluacions precedents amb els ítems d'ancoratge.

¹Per ampliar informació sobre l'avaluació PIRLS, podeu consultar el document: [Marco PIRLS \(Informe Español\)](#)

1.4. La mostra de Catalunya

Des del PIRLS 2016, Catalunya hi participa amb una ampliació de mostra, de manera que disposa de resultats propis segregats dels de la resta de l'Estat.

Per garantir l'objectivitat de la prova d'avaluació, la selecció de la mostra i les tasques d'aplicació i de correcció les porta a terme l'IEA i les empreses contractades per a l'ocasió.

La mostra de PIRLS 2021 de Catalunya està constituïda per 927 alumnes de quart d'Educació Primària, provinents de 50 centres educatius (32 de públics i 18 de privats).

Algunes de les característiques de l'alumnat que constitueix la mostra de Catalunya són les següents:

— Sexe de l'alumnat:

- 410 nenes (44,2%)
- 517 nens (55,8%)

— País de naixement de l'alumnat:

- 867 a l'Estat espanyol (93,5%)
- 60 fora de l'Estat espanyol (6,5%)

— Freqüència amb què l'alumnat parla català a casa:

- 294, sempre (34,2%)
- 69, gairebé sempre (8%)
- 310, a vegades (36%)
- 188, mai (21,8%)

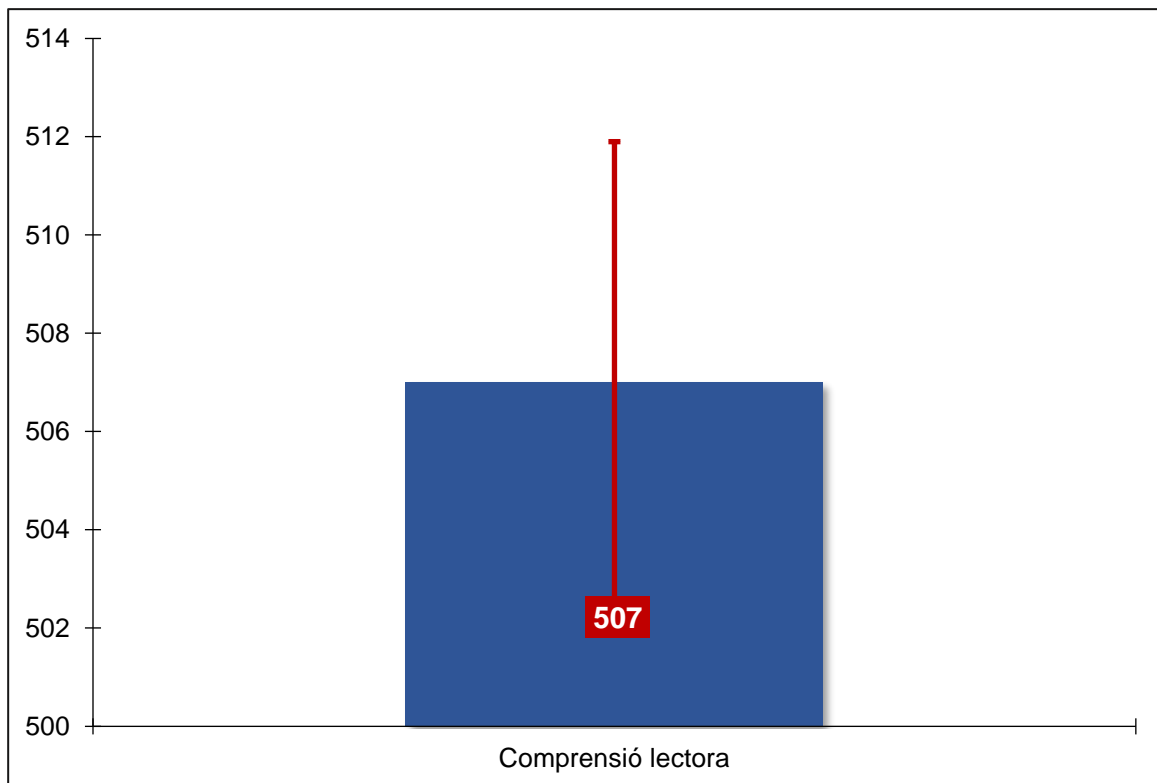
2. RESULTATS DE PIRLS 2021 A CATALUNYA

2.1. Resultats globals

Per analitzar els resultats, PIRLS utilitza el mètode de la Teoria de Resposta a l'ítem (TRI). La TRI valora el rendiment de l'alumnat en funció del nivell de dificultat de les preguntes que ha estat capaç de respondre i situa el seu nivell de competència en una escala comuna, amb independència de les preguntes que li hagin correspost en el seu quadern de la prova de rendiment.

El **Gràfic 1** presenta la puntuació global en comprensió lectora de l'alumnat de la mostra de Catalunya. La mitjana global dels països participants s'expressa en una escala contínua amb un punt de referència central de 500 punts.

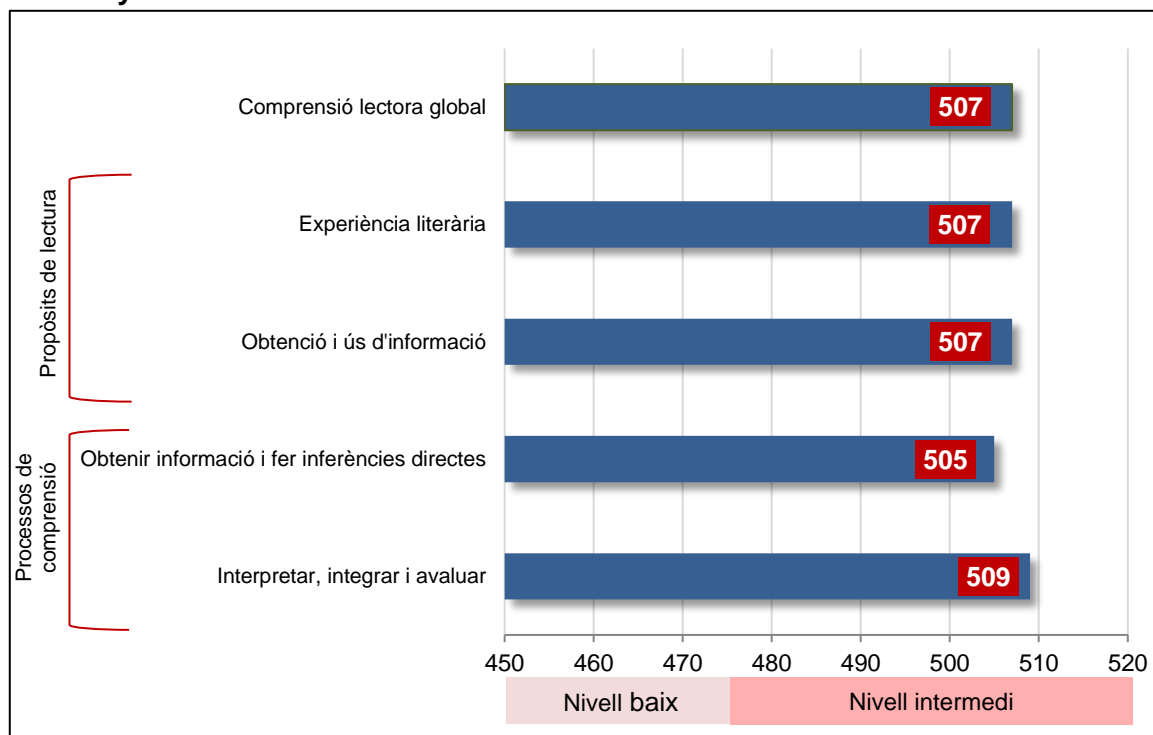
Gràfic 1. Puntuació global en comprensió lectora de l'alumnat de Catalunya. PIRLS 2021

PIRLS proporciona els resultats obtinguts en quatre dimensions. Els quatre processos de comprensió lectora de la **Figura 1** (pàg. 9) s'agrupen en dues categories, que són l'obtenció de la informació i les inferències directes, per una banda, i la interpretació, la integració i l'avaluació, per l'altra. Les dues dimensions restants corresponen als dos propòsits de lectura: l'experiència literària, i l'obtenció i l'ús de la informació.

Com es pot observar en el **Gràfic 2**, els resultats obtinguts per l'alumnat de la mostra de Catalunya en les quatre dimensions avaluades a PIRLS 2021 es troben per sobre de la referència internacional dels 500 punts.

Gràfic 2. Puntuació per dimensions en comprensió lectora de l'alumnat de Catalunya. PIRLS 2021

2.2. Nivells de rendiment

PIRLS estableix cinc nivells de rendiment per mesurar tant els propòsits de lectura com els processos de comprensió lectora. La distribució dels ítems dels quaderns en els diferents nivells, segons la dificultat, permet descriure el grau d'adquisició de la competència corresponent en cadascun.

Taula 5. Nivells de rendiment dels propòsits de lectura i de comprensió lectora

Molt baix	<400
Baix	400-475
Intermedi	476-550
Alt	551-625
Avançat	>625

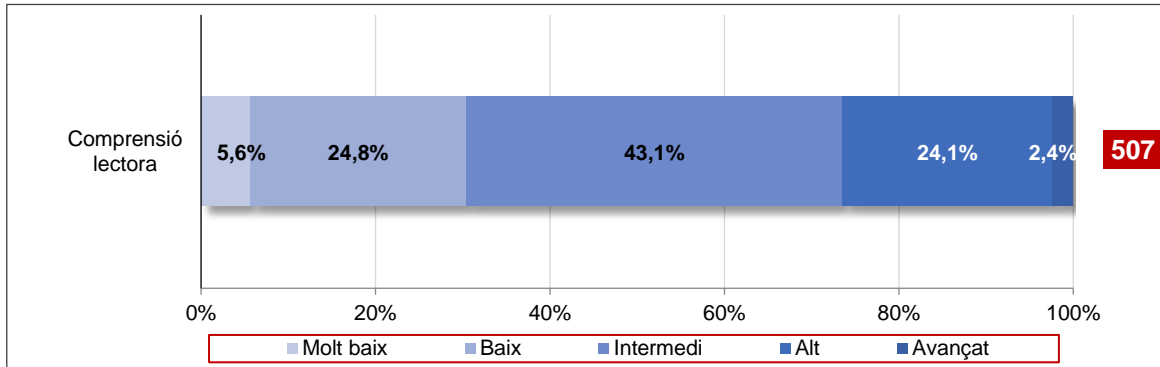
Els coneixements i les habilitats que es corresponen amb cada nivell de rendiment en comprensió lectora es detallen a la **Taula 6**.

Taula 6. Descripció dels nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora. PIRLS 2021

<p>Nivell avançat >625p.</p>	<p>En llegir textos literaris, els alumnes poden interpretar els esdeveniments i les accions dels personatges per proporcionar raons, motius, sentiments i trets de caràcter a partir del text; també poden començar a avaluar l'efecte que té en el lector el llenguatge i l'estil de l'autor.</p> <p>En llegir textos informatius o tasques en línia, els alumnes poden distingir i interpretar informació complexa que hi ha en diferents parts del text; poden integrar informació de diferents parts d'un text per donar explicacions, interpretar el grau d'importància de la informació i seqüenciar activitats; també poden començar a avaluar els trets textuais i visuals per valorar el punt de vista de l'autor.</p>
<p>Nivell alt 551-625p</p>	<p>En llegir textos literaris, els alumnes poden localitzar i distingir accions i detalls significatius immersos en el text; poden fer inferències per explicar les relacions entre les intencions, els actes, els esdeveniments i els sentiments, sempre d'acord amb el text; poden interpretar i integrar esdeveniments i accions, trets i sentiments dels personatges a mesura que es desenvolupen al llarg de tot el relat; també poden reconèixer l'ús d'alguns trets del llenguatge literari, com el to, les metàfores o les imatges.</p> <p>En llegir textos informatius o tasques en línia, els alumnes poden localitzar i distingir informació rellevant en un text dens o una taula complexa; poden fer inferències sobre connexions lògiques per donar explicacions i raons; poden integrar informació textual i visual per interpretar les relacions entre idees; també poden avaluar el contingut i els elements textuais per fer-ne una generalització</p>
<p>Nivell intermedi 476-550p</p>	<p>En llegir textos literaris, els alumnes poden localitzar, reconèixer i reproduir independentment accions, esdeveniments i sentiments indicats explícitament; poden fer inferències directes sobre els trets, els sentiments i les motivacions dels personatges principals; poden interpretar raons òbvies i causes, reconèixer evidències i posar exemples; també poden començar a reconèixer algunes opcions de la llengua literària.</p> <p>En llegir textos informatius o tasques en línia, els alumnes poden localitzar i reproduir dos o tres elements d'informació del text; fer referències directes per donar explicacions fonamentades; també poden començar a interpretar i integrar la informació per ordenar fets.</p>
<p>Nivell baix 400-475p</p>	<p>En llegir textos literaris, els alumnes poden localitzar i obtenir detalls explícits d'informació, accions o idees; poden fer inferències simples i directes sobre esdeveniments i justificar accions; també poden començar a interpretar els esdeveniments i les idees principals.</p> <p>En llegir textos informatius o tasques en línia, els alumnes poden localitzar i reproduir informació explícita del text i d'altres formats, com ara taules i diagrames; també poden començar a fer inferències simples i directes sobre explicacions, accions i descripcions.</p>
<p>Nivell molt baix <400p</p>	<p>L'alumnat no és capaç de demostrar les destreses associades al nivell baix.</p>

El **Gràfic 3** mostra el percentatge d'alumnat de Catalunya distribuït en cadascun dels nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora.

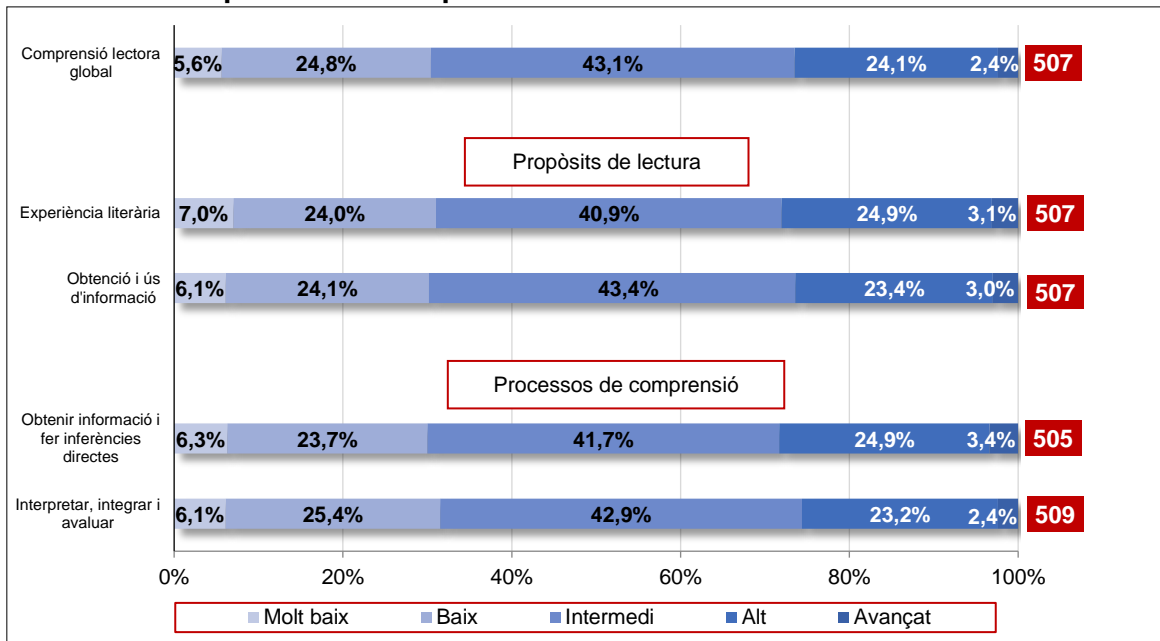
Gràfic 3. Distribució de l'alumnat de Catalunya en els cinc nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora. PIRLS 2021

Com es pot observar, més del 40% de l'alumnat es troba en el nivell intermedi, mentre que en els extrems de l'escala s'han detectat més alumnes en el nivell molt baix (5,6%) que en el molt alt (2,4%). Respecte dels nivells baix i alt, el percentatge d'alumnat és pràcticament el mateix (24,8% i 24,1%, respectivament).

El **Gràfic 4** mostra la distribució de l'alumnat de Catalunya en els cinc nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora, segons les dimensions avaluades. En totes elles, el percentatge d'alumnat en cada nivell segueix la mateixa pauta que la descrita en la comprensió lectora global (**Gràfic 3**).

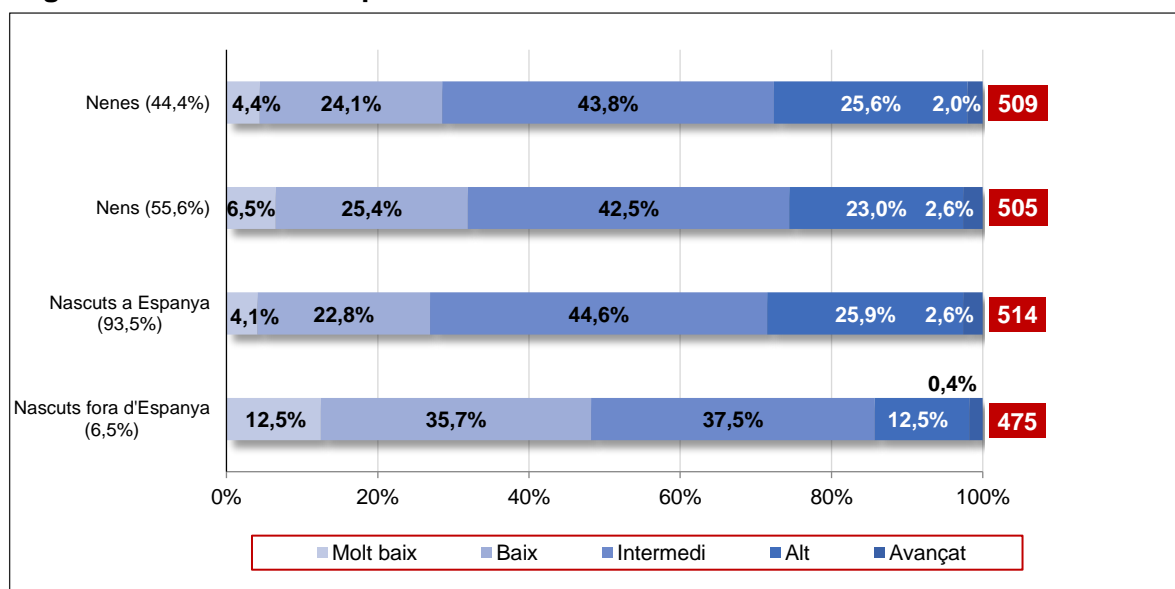
Gràfic 4. Distribució de l'alumnat de Catalunya en els cinc nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora per dimensions avaluades. PIRLS 2021

El **Gràfic 5** mostra la distribució de l'alumnat de Catalunya en els cinc nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora segons el gènere i el seu país de naixement.

Com es pot observar, les nenes i els nens obtenen percentatges similars en els diferents nivells de rendiment lector, mentre que l'alumnat nascut en un altre país obté resultats més baixos que l'alumnat nadiu. Així, el percentatge d'alumnat situat als nivells molt baix i baix és més alt entre l'alumnat estranger (12,5% i 35,7%, respectivament) que entre el nascut a Espanya (4,1% i 22,8%, respectivament). En els nivells alt i avançat la situació s'inverteix: el 25,9% d'alumnat nascut a Espanya se situa al nivell alt, mentre que aquest percentatge es redueix a la meitat (12,5%) en el cas dels nascuts en un altre país. En el nivell avançat, pràcticament no hi ha alumnat nascut fora d'Espanya (0,4%), mentre que aquest nivell l'assoleix un 2,6% de l'alumnat nascut al país.

Gràfic 5. Distribució de l'alumnat de Catalunya en l'escala de comprensió lectora segons la variable sexe i país de naixement. PIRLS 2021

2.3. Comparació de resultats

En aquest apartat es comparen els resultats de les proves PIRLS 2021 obtinguts a Catalunya amb els resultats de:

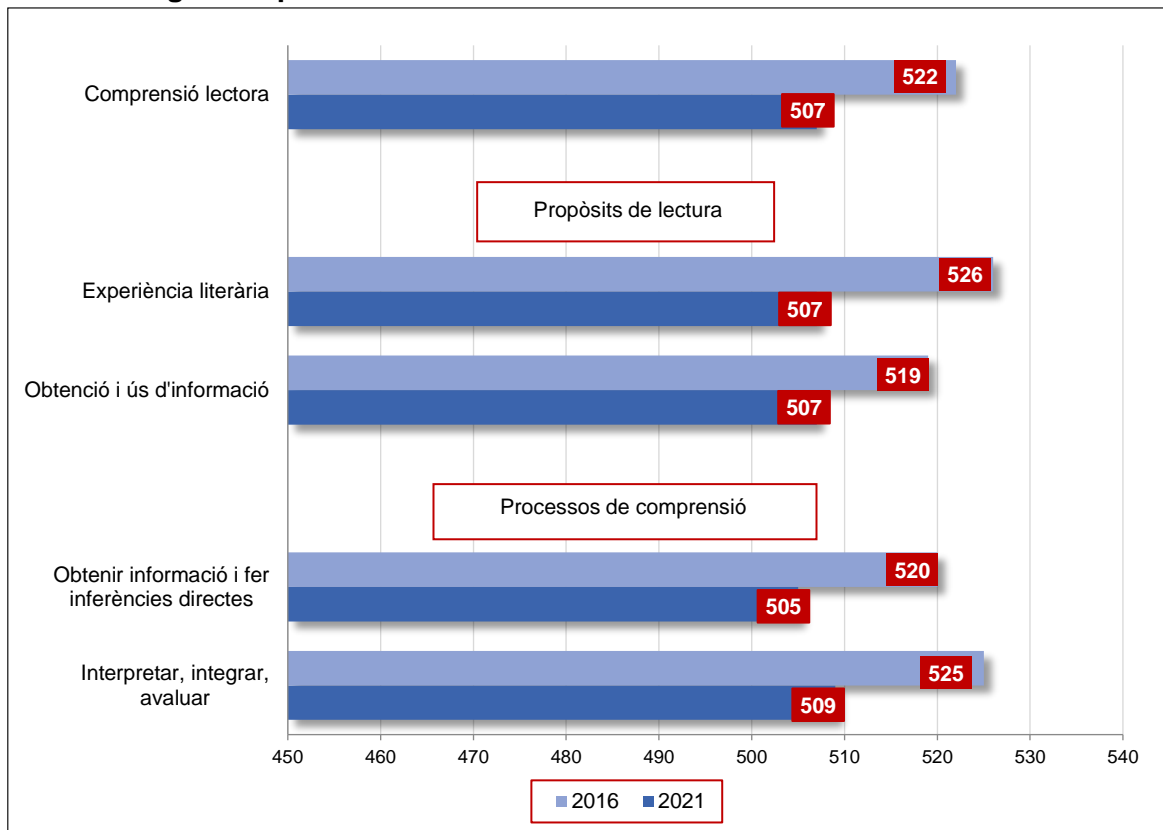
- Catalunya a les proves PIRLS 2016
- La mitjana dels països de la UE, l'OCDE i l'Estat espanyol
- Els països de la UE i l'OCDE
- Les comunitats autònomes que han ampliat mostra

2.3.1. Resultats a Catalunya de PIRLS 2021 vs. PIRLS 2016

Si comparem els resultats de PIRLS 2021 amb els obtinguts en l'edició del 2016 ([Quaderns d'avaluació.39](#)) veurem que si bé el nivell intermedi inclou, pràcticament, el mateix percentatge d'alumnat en ambdues edicions, la proporció en els nivells alt i avançat ha disminuït respecte del 2016, mentre que ha augmentat el percentatge d'alumnat situat als nivells baix i molt baix.

Les dades del **Gràfic 6** mostren que a Catalunya hi ha hagut un lleuger retrocés tant en la comprensió lectora global com en cadascuna de les dimensions avaluades, respecte dels resultats obtinguts a PIRLS 2016

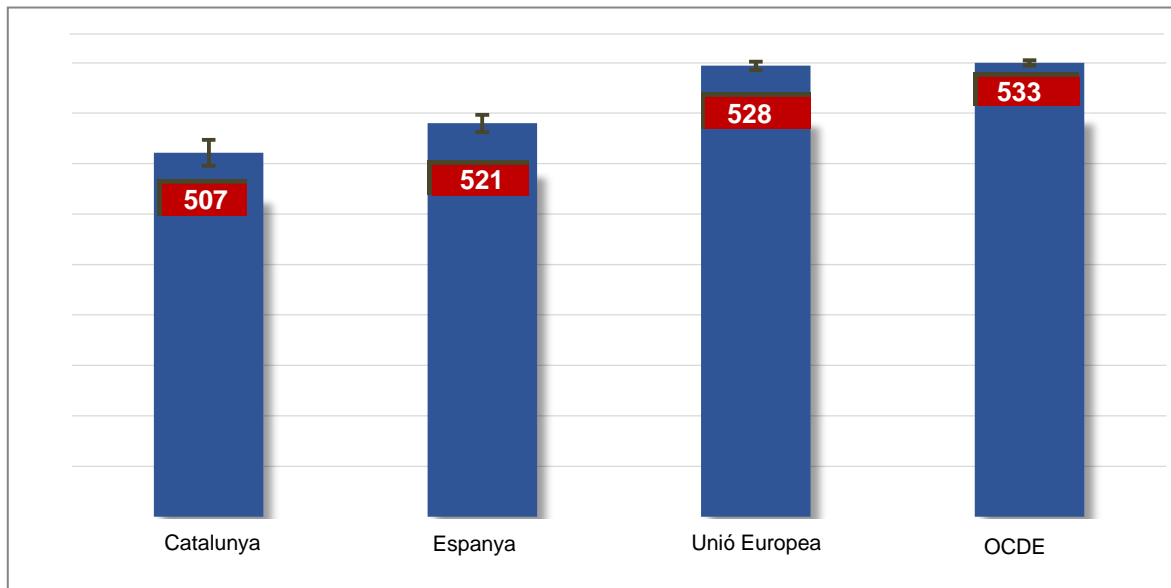
Gràfic 6. Evolució dels resultats a Catalunya de PIRLS 2016 i PIRLS 2021. Puntuació global i per dimensions

2.3.2. Resultats de PIRLS 2021 a Catalunya, Espanya, la UE i l'OCDE

En el **Gràfic 7** s'observa que les puntuacions globals obtingudes a Catalunya i a Espanya són les més baixes, si bé cal tenir present que tant la mitjana dels països de la UE i els de l'OCDE se situen en el nivell intermedi de l'escala de rendiment (476-550).

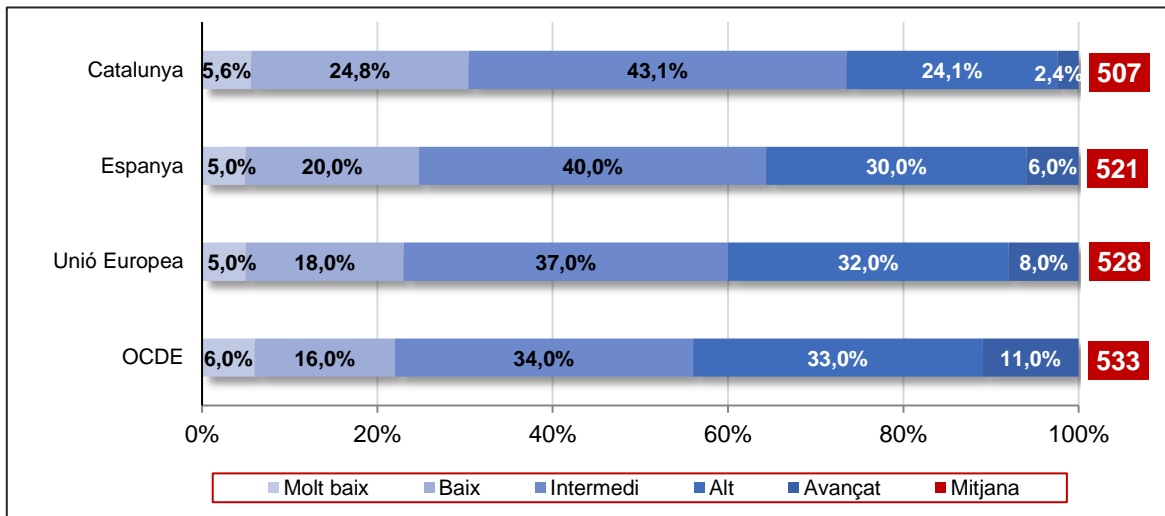
Gràfic 7. Resultats globals de Catalunya, Espanya, UE i OCDE. PIRLS 2021

El **Gràfic 8** presenta la distribució de l'alumnat de Catalunya, Espanya, la UE i l'OCDE en els cinc nivells de l'escala de rendiment. Els percentatges més elevats es situen en els nivells intermedi i alt: Catalunya té el percentatge més elevat d'alumnes en el nivell intermedi (43,1%), mentre que el percentatge d'alumnes situats al nivell alt (24,1%) és el més baix de tots.

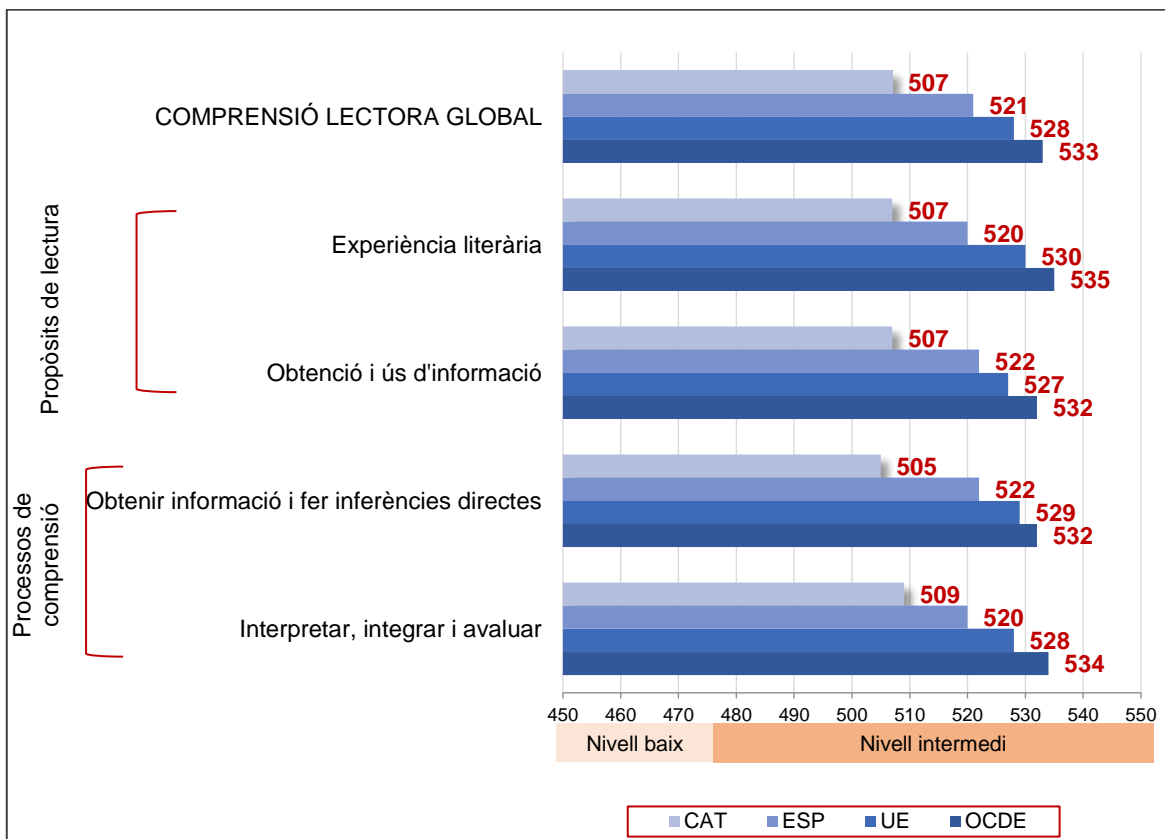
El percentatge d'alumnat distribuït en els nivells alt i avançat són força elevats en la UE i l'OCDE, destacant l'alumnat situat al nivell avançat (un 8% a la UE i un 11% a l'OCDE), amb valors entre 4 i 5 vegades superiors a l'evidenciat a Catalunya (2,4%). La mitjana d'ambdós nivells a Espanya també supera els percentatges obtinguts a Catalunya.

Gràfic 8. Distribució de l'alumnat de Catalunya, Espanya, UE i OCDE en els cinc nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora. PIRLS 2021

El **Gràfic 9** presenta els resultats de Catalunya, Espanya, la UE i l'OCDE per dimensions. Com es pot observar, totes les puntuacions globals se situen en el nivell intermedi de l'escala de rendiment.

Gràfic 9. Resultats de Catalunya, Espanya, UE i OCDE per dimensions. PIRLS 2021

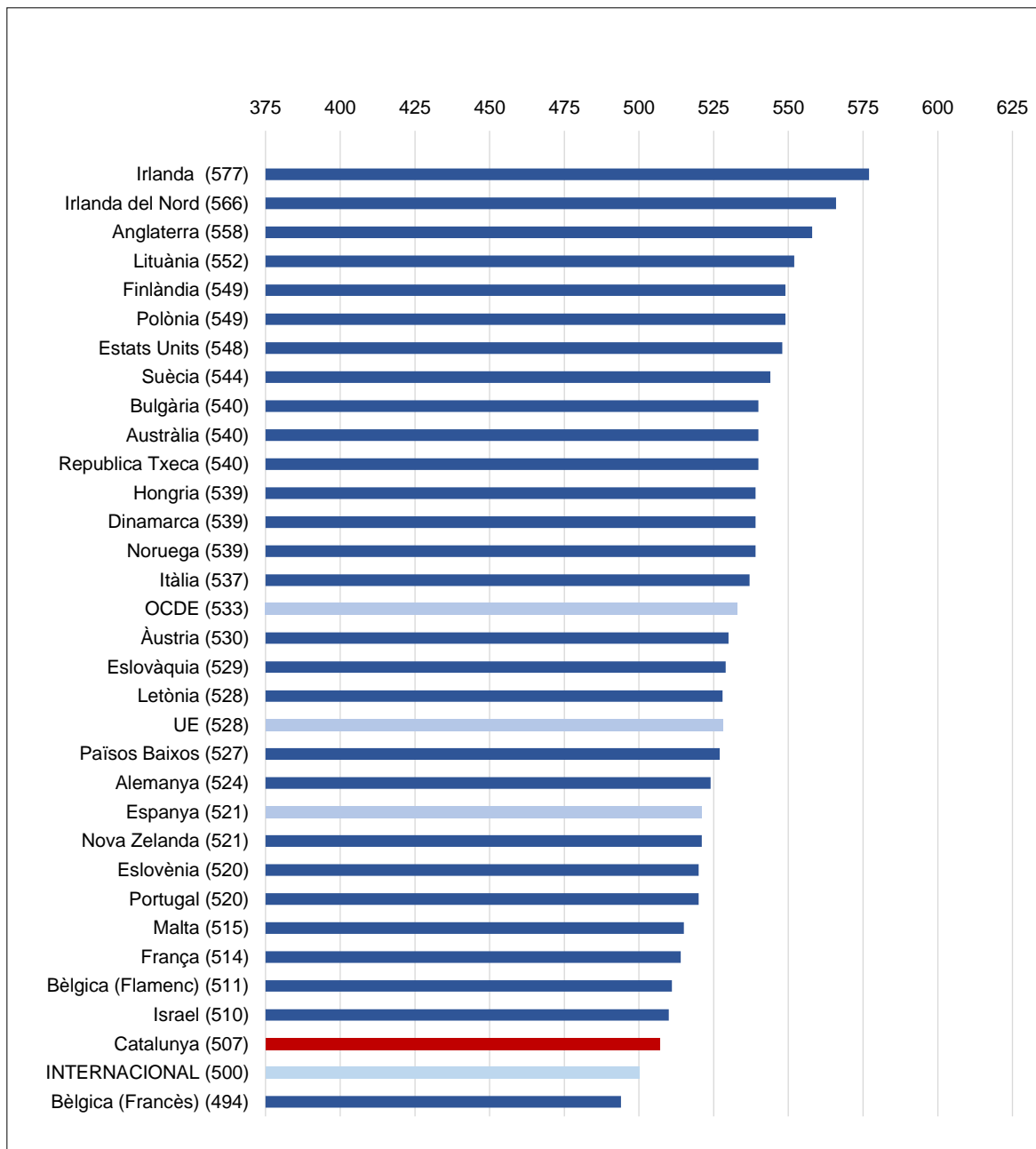

2.3.3. Resultats de PIRLS 2021 en països de la UE i l'OCDE

El **Gràfic 10** presenta la puntuació global dels països que han participat a PIRLS 2021, entre els quals s'inclouen les dades de Catalunya.

Catalunya (507) queda situada a la part més baixa del gràfic, només per damunt de Bèlgica F. (494) i de la mitjana internacional (500). Just per sobre se situen Israel (510), la Bèlgica Fl. (511) i França (514). Tots aquests països estan situats al nivell intermedi de l'escala de rendiment. Només trobem quatre països al nivell alt (interval: 551-625), amb puntuacions que van des dels 552 de Lituània als 577 d'Irlanda.

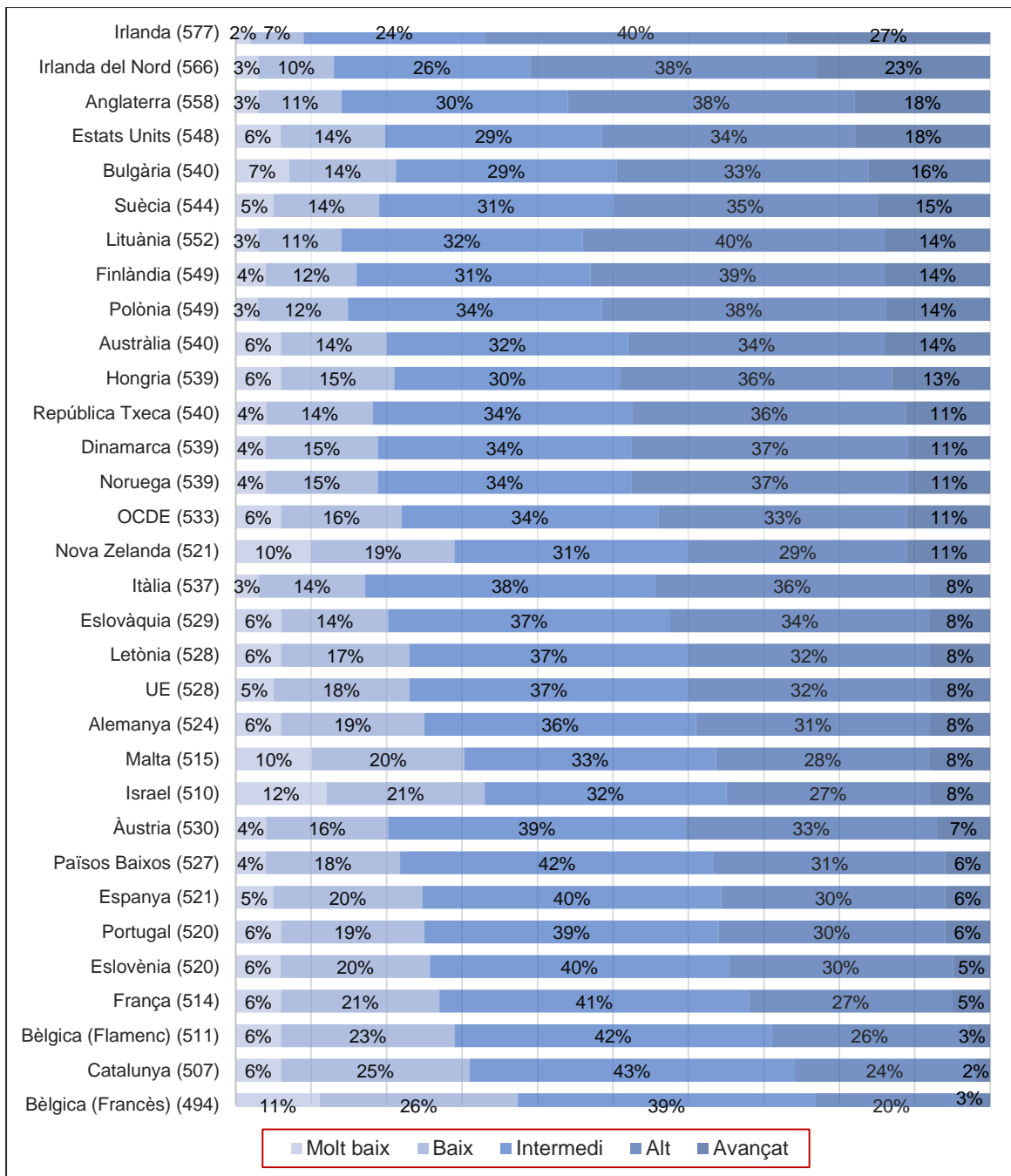
Gràfic 10. Puntuació global per països de la UE i l'OCDE. PIRLS 2021

El **Gràfic 11** presenta la distribució per nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora de PIRLS 2021 dels països del gràfic anterior.

Els països classificats al nivell alt en l'escala de rendiment tenen un percentatge molt més elevat d'alumnes situat al nivell avançat. Així, per exemple, Irlanda hi té el 27%, Irlanda del Nord el 23%, Anglaterra i els Estats Units hi tenen el 18% i Bulgària, el 16%. El percentatge d'alumnat de Catalunya situat al nivell avançat en l'escala de rendiment és del 2% i el d'Espanya, del 6%. La mitjana de la UE és del 8% i la de l'OCDE és de l'11%.

Gràfic 11. Distribució de l'alumnat de països de la UE i l'OCDE en els cinc nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora. PIRLS 2021

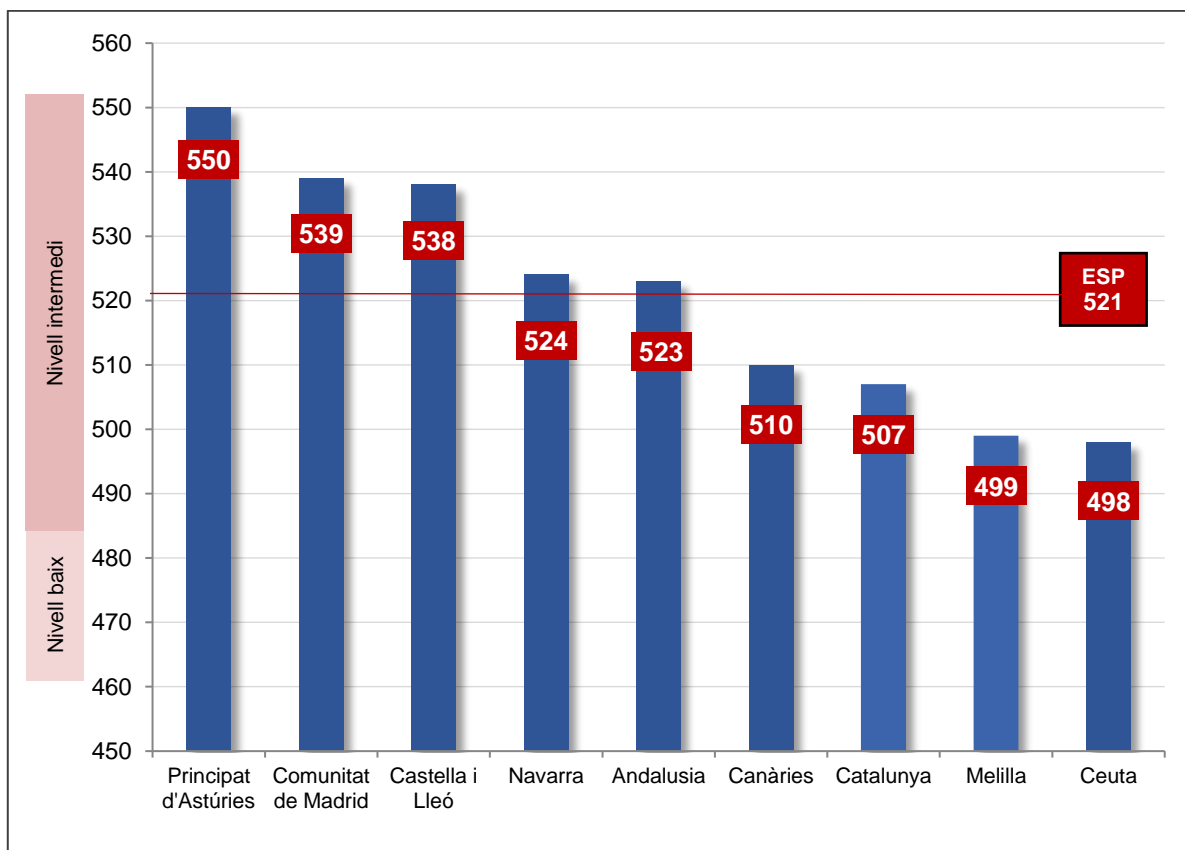

2.3.4. Resultats de PIRLS 2021 a les comunitats autònomes

El **Gràfic 12** conté la puntuació global de les set comunitats autònomes d'Espanya que han ampliat mostra a PIRLS 2021.

Com s'hi pot observar, hi ha cinc comunitats autònomes que se situen per sobre de la mitjana espanyola i quatre per sota. La puntuació màxima són els 550 punts del Principat d'Astúries i la mínima els 498 punts de Ceuta. Totes les comunitats autònomes se situen en el nivell intermedi de l'escala de rendiment.

Gràfic 12. Puntuació global per comunitats autònomes. PIRLS 2021

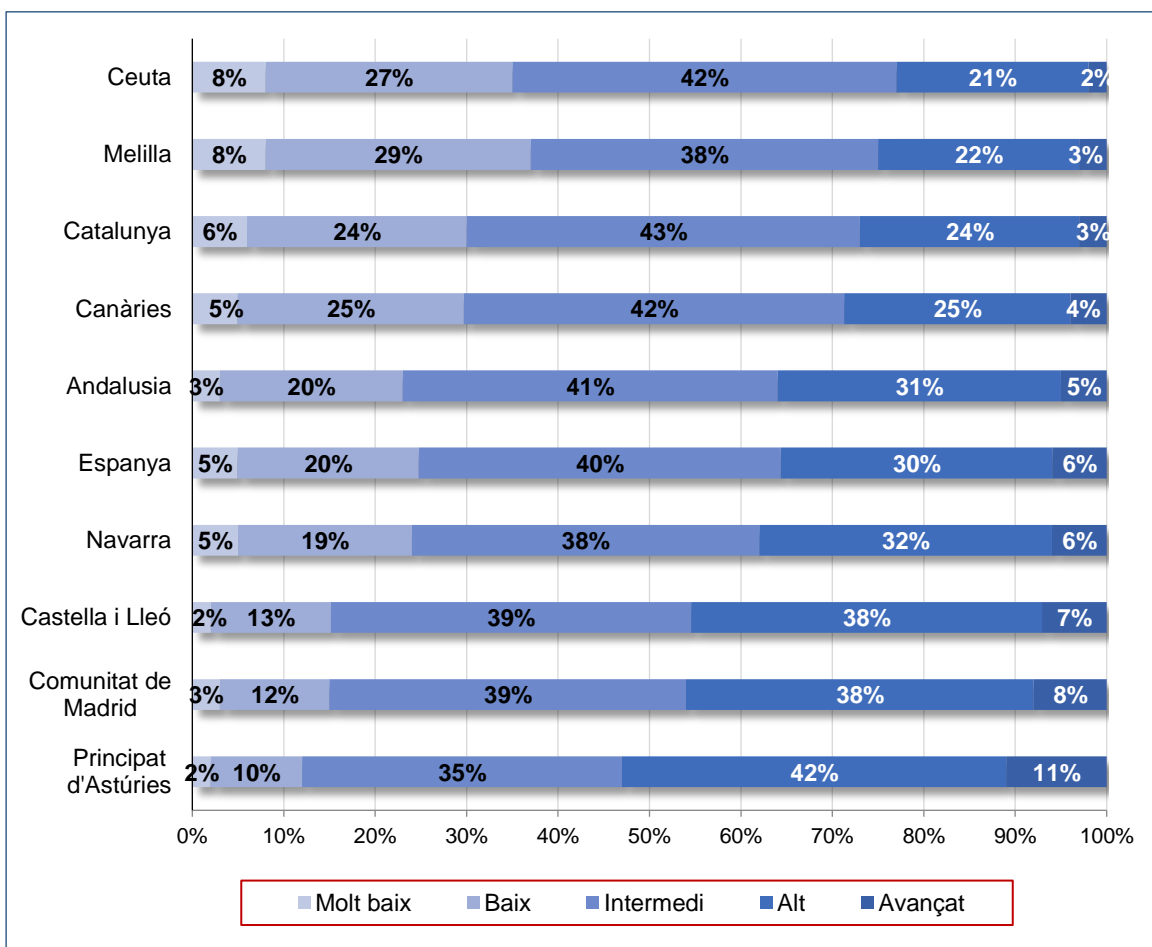
El **Gràfic 13** presenta la distribució per nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora de PIRLS 2021 de les set comunitats autònomes que han ampliat mostra. Estan ordenades per ordre decreixent del percentatge d'alumnat situat al nivell molt baix de l'escala.

El gràfic mostra com la majoria dels alumnes en totes les comunitats autònomes es distribueixen en el nivell intermedi i alt de l'escala. Així, el Principat d'Astúries, la Comunitat de Madrid i Castella i Lleó tenen el percentatge més elevat d'alumnat situat en aquests dos nivells (77% en totes tres comunitats), mentre que els percentatges més baixos corresponen a Melilla (60%), Ceuta (63%) i Catalunya (67%).

La distribució més elevada d'alumnat situat al nivell avançat de l'escala és la del Principat d'Astúries (11%) i la de la Comunitat de Madrid (8%). En canvi, Ceuta, Melilla i Catalunya, només hi tenen el 2 o 3%.

Quant al nivell de rendiment més baix, el Principat d'Astúries i Castellà Lleó són les comunitats amb el percentatge menor d'alumnat (2%), mentre que Ceuta i Melilla (8%) i Catalunya (6%) són les tres comunitats amb el major percentatge.

Gràfic 13. Distribució de l'alumnat de les comunitats autònomes en els cinc nivells de rendiment de l'escala de comprensió lectora. PIRLS 2021

3. REFERÈNCIES

1. Consell Superior d'Avaluació del Sistema Educatiu (2018). *PIRLS 2016 i TIMSS 2015. Síntesi de resultats*. Quaderns d'avaluació.39.
<http://csda.gencat.cat/web/.content/home/arees-actuacio/publicacions/quaderns-avaluacio/quaderns-avaluacio-21/quaderns.39.pdf>
2. Instituto Nacional de Evaluación Educativa, INEE. (2023). *Estudio Internacional de Progreso en Comprensión Lectora*.
<https://sede.educacion.gob.es/publiventa/d/26866/19/0>
3. Instituto Nacional de Evaluación Educativa, INEE. (2023). *Marcos de Evaluación*
https://sede.educacion.gob.es/publiventa/descarga.action?f_codigo_agc=21738